

BULHARSKO

Martin Hlavnička

Vedoucí zahraniční kanceláře
CzechTrade Bulharsko

Obsah

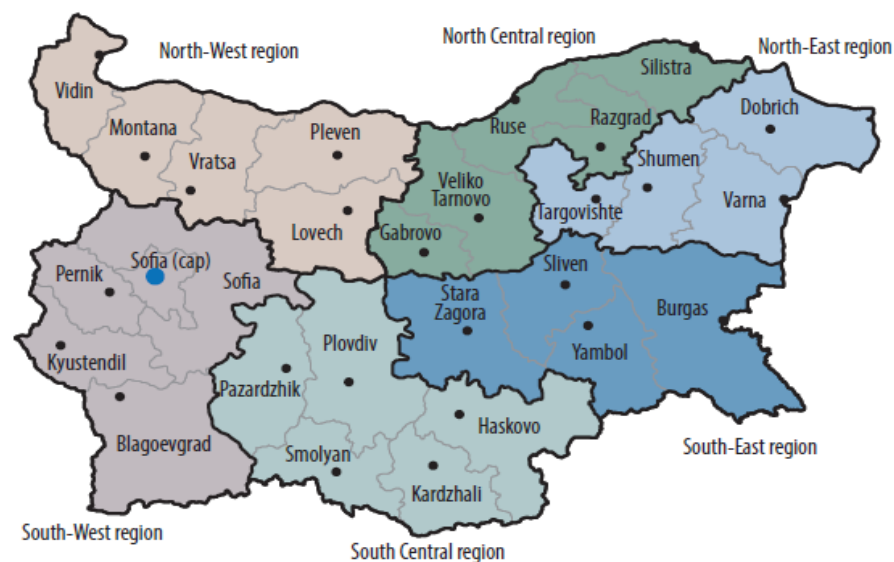
1. **Základní ekonomické údaje BG, statistika, průmysl**
2. **Bulharsko SWOT analýza, realita**
3. **Oborové příležitosti**
4. **Doporučené kroky při vstupu na bulharský trh x rizika**
5. **SLUŽBY ZK CT BULHARSKO**
6. **Veletrhy a výstaviště v BG, plánované akce v 2024**
7. **Naši Klienti, Užitečné informace a kontakty**

REGIONÁLNÍ KONTEXT VÝCHODNÍ/ZÁPADNÍ BALKÁN

Základní ekonomické údaje

- **Administrativní a územní členění:** 28 okresů a 265 obcí
- Oblast:** 111 001,9 sq.km.
- Počet obyvatel:** 6 951 482 (31.12.2019)
- Úřední jazyk:** bulharština
- Náboženství:** Většinou východní ortodoxní křesťané
- Národní měna:** LEV (BGN - fixed to the Euro,
 - 1 EUR = 1.95583 BGN, since 1997)
 - Makroekonomické údaje o Bulharsku:
 - www.bnb.bg, www.nsi.bg

Základní ekonomické údaje

2018	2019	2020	2021	2022	
Import z ČR (mld. CZK)	21,80	23,90	23,10	26,54	31,35
Export do ČR (mld. CZK)	17,20	18,00	17,60	17,49	23,98
Saldo s ČR (mld. CZK)	-4,58	-5,93	-5,89	-9,05	-7,38

Základní ekonomické údaje

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	-4,01	7,08	3,70	2,20	3,30
HDP/obyv. (USD/PPP)	24 772,93	27 866,95	31 250,00	33 350,00	35 200,00
Inflace (%)	1,67	3,34	15,29	8,40	3,50
Nezaměstnanost (%)	7,40	5,73	5,50	5,00	4,90
Export zboží (mld. USD)	32,00	41,28	48,99	50,48	55,52
Import zboží (mld. USD)	35,09	46,44	54,90	57,05	62,38
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-2,22	-3,42	-3,85	-4,44	-4,52
Průmyslová produkce (% změna)	-5,87	8,89	8,00	2,00	3,00
Populace (mil.)	6,94	6,89	6,81	6,78	6,75
Konkurenceschopnost	48/63	53/64	53/63	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	3/7	3/7	3/7	3/7	N/A

Bulgaria: Trade Statistics

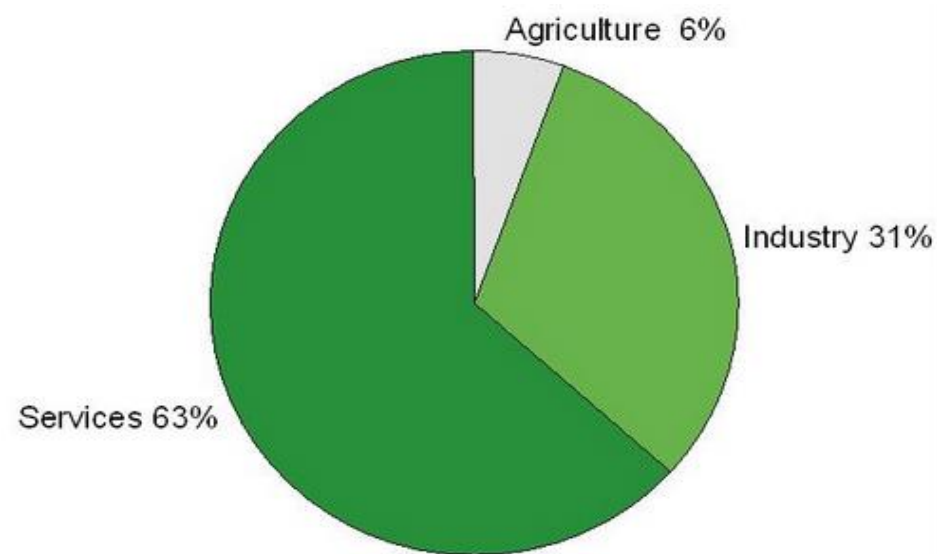
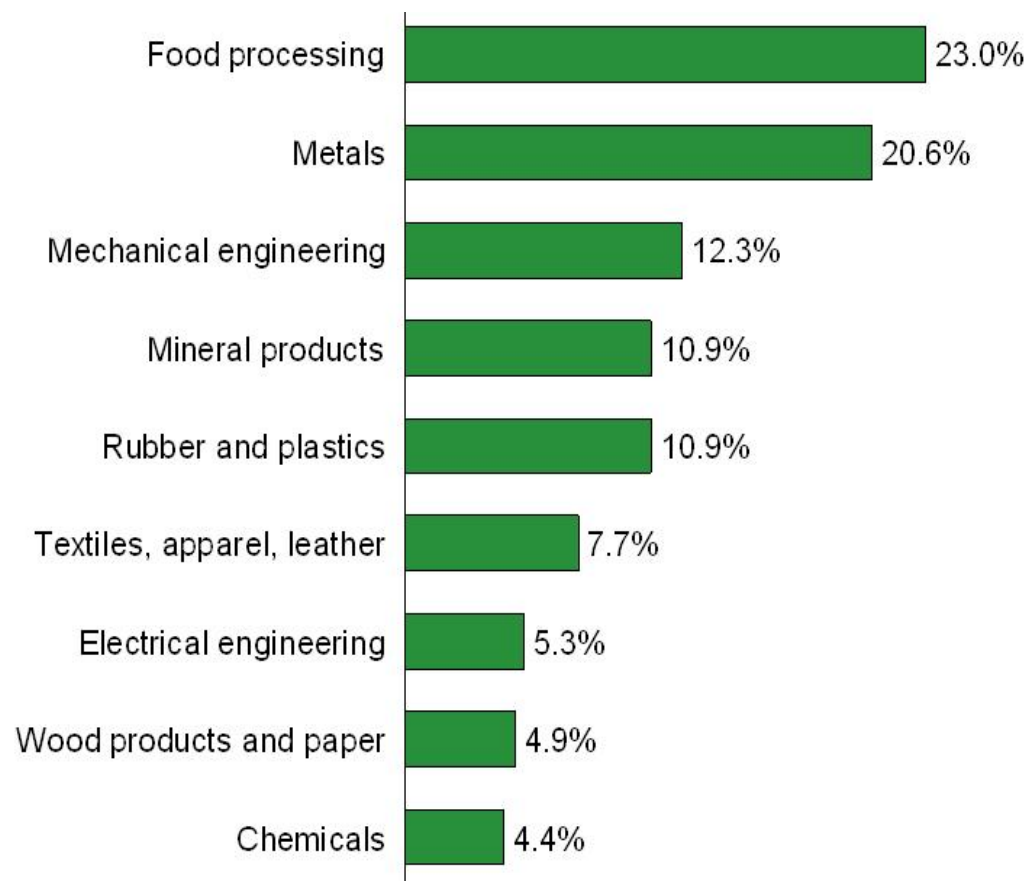
Top 10 Export Countries

Country	Export USD\$
Germany	\$3,994,451,429
Italy	\$2,454,501,195
Romania	\$2,390,190,662
Turkey	\$2,351,204,689
Greece	\$1,824,783,907
Belgium	\$1,256,432,663
France	\$1,212,369,211
Spain	\$878,675,471
Russia	\$809,120,075
Netherlands	\$737,939,138

Top 10 Import Countries

Country	Import USD\$
Germany	\$4,189,215,451
Russia	\$3,500,094,225
Italy	\$2,481,187,105
Romania	\$2,413,472,550
Turkey	\$2,156,509,690
Spain	\$1,797,620,701
Greece	\$1,507,604,566
Netherlands	\$1,257,380,549
China	\$1,254,332,753
Poland	\$1,235,633,462

Rozdělení průmyslu

SWOT analýza BG

Silné stránky

- Stabil. Ekonomika
- Nízké daně a ceny
- Rel. Levná pr. síla
- Členství v EU
- Přípr. přijetí EUR

Slabé stránky

- Korupce
- Soudní systém
- Byrokracie
- Infrastruktura
- Nejchudší ČS EU

Příležitosti

- Energetika
- Zdravotnictví
- Dopř. Infrastruktura
- Životní prostředí
- Obrana

Hrozby

- Post-COVID
- Energ. Trh
- Stárnutí
- Populace
- Nedostatek prac.
- Polit. nestabilita

Realita Bulharsko

- Nejchudší členský stát EU s proevropskou orientací
- Částečně nestabilní aktuální politická situace (protivládní protesty) x volby
- Doposud pozitivní vývoj HDP a očekávané rychlé obnovení růstového trendu
- Relativně levná a kvalifikovaná pracovní síla, na druhé straně stárnutí a úbytek populace (ekonomická emigrace), korupce, netransparentní prostředí
- V žebříčku Doing business se pohybuje kolem 50. místa, nedaří se výrazně zlepšit
- Nízká míra inflace, relativně nízká nezaměstnanost
- Fixní kurz BGN vůči EUR, země je v procesu přijetí EUR (odhad 2023-24)
- Tradiční trh pro český vývoz, dlouhodobě pozitivní saldo ČR, významná destinace pro české zahraniční investice
- Blízkost politických pozic a zájmů, podpůrné nástroje – smíšená pracovní skupina MPO/MH, ZÚ ČR v BG

Vstup na BG trh

Co lze od vstupu na bulharský trh očekávat?

Úskalí

- Horší úroveň infrastruktury (např. při cestování vozem)
 - Byrokracie, problematický soudní systém, nepružný bankovní systém
 - Korupce a netransparentnost zejména při zadávání veřejných zakázek
 - Omezené jazykové znalosti zejména u starší generace
 - Volnější pojetí času a závazků
- Členství v EU, připravovaný vstup do eurozóny, fixní kurz BGN vůči EUR
 - Relativně levná a kvalifikovaná pracovní síla
 - Znalost českých výrobků a tradiční spolupráce s českými firmami
 - Příležitosti při řešení ekonomických problémů (např. energetika, infrastruktura)
 - Pozitivní vnímání Česka, přítomnost českých investorů i obchodníků

Oborové příležitosti Bulharska

- Energetika
- Železniční a městská hromadná doprava
- Obranný průmysl a IT sektor
- Zdravotnictví a farmaceutický průmysl
- Vodohospodářský a odpadní průmysl

Oborové příležitosti

Životní prostředí, Vodní hospodářství, čistírny odpadních vod

- Nutnost vybudování/modernizace zařízení čistíren odpadních vod v příštích 3-4 letech v rámci splnění požadavků EU.
- Městské čistírny odpadních vod jsou plánovány ve stovkách měst a obcí s počtem obyvatel nad 2000.
- Dodávky technologií pro odpadové hospodářství municipalit, výroba pitné vody až po rozvody a výstavbu kanalizace, čištění odpadních vod

Pevné odpady

- V současné době využívá Bulharsko skládky pro likvidaci komunálního odpadu.
- Evropská unie vyžaduje, aby Bulharsko dokázalo snížit počet skládek a budovat
- regionální skládky pro skupinu obcí.

Oborové příležitosti

Zdravotnictví

Reforma v oblasti zdravotnictví má několik složek, z nichž je:

1. Udržitelnost primárních a ambulantních pečovatelských profesí
2. Reforma nemocničního systému, tj. financování nemocničních informačních systémů. Investiční reformy - snížení počtu nemocnic, optimalizace jejich funkčnosti
3. Zřízení technologické infrastruktury, provozování systému pojištění, včetně hardwaru a softwaru
4. Posílení správy a institucionální kapacity ministerstva zdravotnictví – obecně, tj. nabídka zařízení pro invazivní a neinvazivní chirurgii, ultrazvukové zařízení, in-vitro diagnostické přístroje, urologická zařízení, laboratorní a diagnostická zařízení, zařízení související s krevní bankou, veterinární stavby na klíč, IS, monitorovací systémy pacientů, nové high-tech výrobky,...

Obrana

finanční a restrukturalizační problémy, snaha o 2% HDP na obranu, zastaralost, modernizace, nákup F 16, drony

Oborové příležitosti

Železniční sektor

- finanční a restrukturalizační problémy, zvýšení nákladní železniční dopravy, snížení osobní dopravy o více než 15%, rekonstrukce a modernizace železničních tratí je prioritou v rámci financování z fondů EU
- státem vlastněné Bulharské státní dráhy potřebují obnovit a modernizovat vozový park sektor se postupně otevírá i soukromým přeprávcům
- klíčové projekty – rekonstrukce hlavní trasy spojující Evropu s Tureckem, obnova nádraží, modernizace lokomotiv a vagónů, zvýšení bezpečnosti modernizací signalizace a zabezpečení
- budování intermodálních terminálů
- příležitosti pro české firmy – modernizace tratí, obnova vozového parku, moderní technologická řešení

Energetika

- Modernizace primárních zdrojů, ekologizace, snížení zátěže na životní prostředí, dostavba JE Belene x rozšíření JE Kozloduj, investice do obnovitelných zdrojů energie, tlak na posilování energetické efektivity, modernizaci kapacit, rozvoj moderních technologií

Oborové příležitosti

Městská hromadná doprava

- městská hromadná doprava patří mezi prioritní oblasti financování z fondů EU, nyní běží velký projekt v 11 velkých městech – elektrobusy, trolejbusy, tramvaje (256 mil. EUR)
- obnova vozového parku je nutností jak kvůli zvýšení komfortu, tak i snížení nákladů a zlepšení životního prostředí
- klíčové projekty – výměna starých autobusů za nové, moderní, s nižší spotřebou a menším dopadem na ŽP (CNG), zavádění elektrobusů, obměna trolejbusů, rozvoj tramvajové dopravy a rozšiřování metra v Sofii
- dodávky dopravních prostředků, modernizace infrastruktury (např. trolejové vedení), rozšíření sítě metra (projektování, nové vozy)

Doporučené kroky při vstupu na BG trh, průzkum trhu, založení společnosti v Bulharsku

- Dlouhodobý proces dle charakteru produktu, v průměru 1-2 roky
- Nezbytnost osobního jednání k dosažení výsledku (nejlépe v sídle bulharské firmy), po telefonu se nic nevyřeší
- Prospektové materiály v bulharštině výhodou
- Aktivní účast na výstavách a veletrzích z oboru
- Aktivní marketing před rozhodnutím vstoupit na trh

Doporučené kroky při vstupu na BG trh, průzkum trhu, založení společnosti v Bulharsku

- **Průzkum trhu** – zmapování konkurence, ceny, překážky na trhu, druh vstupu na trh, kulturní zvyklosti,...
- **Vytipování a oslovení distributora, obch. partnera, předjednání schůzek**
- Založení společnosti s ručením omezeným, OOD - výhodné, není třeba předložit minimální základní kapitál na založení společnosti. Hlavními dokumenty pro registraci jsou Stanovy + Zakladatelská smlouva (v případě jednoho akcionáře)
- Založení dceřiné společnosti. D.S. registrovaná v Bulharsku má stejný daňový režim jako místní společnosti. DPH je třeba platit měsíčně, pokud roční obrat přesahuje 50000 BGN. Proces registrace dceřiné normálně trvá max. 18 dnů

Doporučené kroky při vstupu na BG trh, průzkum trhu, založení společnosti v Bulharsku

Nejčastější rizika a účinná obrana proti nim

Rizika	Obrana
nezaplacení kupní ceny	různorodé zajišťovací instrumenty, zálohové platby, pojištění
problémy s kvalitou a jejím prokazováním	specifikace kvality ve smlouvě, smlouva o kontrolní činnosti s expertem, atesty autorizované zkušebny
poškození zboží při přepravě	vhodný typ přepravy a zkušenosti přepravce, odpovědnost a pojištění přepravce
nepříznivé kurzové změny	kurzové doložky ke světovým měnám
hospodářská a politická nestabilita	pojištění, znalost místního prostředí, spolupráce se zastupitelskými úřady a Ministerstvem zahraničních věcí ČR
insolvence odběratele	zálohové platby, pojištění, dokumentární akreditiv

Veřejné zakázky

Výše investice do 30.000,- BGN (15.385,- EUR)

Státní instituce si vypisuje veřejnou zakázku sama a následně vybírá ze 3. nabídek. V případě eminentního zájmu a příznivé ceny lze uspět!

Výše investice nad 30.000,- BGN

Agentura pro veřejné zakázky (Agentsia za obshestveni porachki) vypisuje veřejnou zakázku – publikace v tisku a na webových stránkách agentury, menu je i v angličtině, ale zadání zakázky pouze v bulharštině: www.aop.bg
Výběrového řízení se může zúčastnit jakákoliv firma z EU. Registrace společnosti v Bulharsku není nutná.
Větší šance na úspěch: účast s místním partnerem.

Veřejné zakázky

Tendry sledovat na www.aop.bg

Republic of Bulgaria
Public Procurement Portal
Public Procurement Agency
PPA

Register Map Help Contacts Feedback Profile Български

PPA Legal framework Practice eServices Contracting authorities/entities Contractors Appeal and control

PP Register

Description:

Unique Procurement Number (nnnnn-yyyy-xxxx):

Keyword of contracting authority/entity name:

Advanced search ...
Ex-ante control
Statistics

SMALL NOTICES

DEFENSE AND SECURITY

External Experts
(from 01.10.2014)

Home > Results

Register search results - 536

Pages: 39 2 ... > >>

Document:	Обявление за обществена поръчка от възложител по чл. 7, т. 5 или 6 (724744)
Contractor:	"Булгартрансгаз" ЕАД
Received on:	31-03-2016
Case:	01351-2016-0012 (---)
Procedure:	Открита процедура по ЗОП
Name:	Доставка на очистни бутала и консумативи за налични очистни бутала Доставка на очистни бутала и консумативи за едномодулно метално очистно бутало DN 1200 и метално бутало DN350 14" за отстраняване (дрениране) на вода и консумативи и консумативи за налични очистни бутала, необходими за механично почистване на вътрешнотръбната повърхност на газопроводи или продуктопроводи от прах и тежки въгледороди, отложени по вътрешните стени на тръбите и гаранционната поддръжка на доставената стока през гаранционния срок. При пробег с тръбопровода очистните бутала претърпяват износване на полиуретановите дискове и четки, предвид които се налага тяхната подмяна. Подробна информация относно изискванията са представени в документацията за участие в процедурата.
Offer submission deadline:	05/05/2016 17:00
Document:	Обявление за обществена поръчка от възложител по чл. 7, т. 5 или 6 (724733)
Contractor:	"Булгартрансгаз" ЕАД
Received on:	31-03-2016
Case:	01351-2016-0009 (---)
Procedure:	Открита процедура по ЗОП

Nabídka služeb ZK BULHARSKO

Bezplatné služby

Informační servis
Market Entry – pro nové
Klienty rozsah 16 hod
práce

Placené služby

Ověření zájmu o nabízený
výrobek
Asistenční služby dle
individuálního zadání
Marketingové studie
Sledování tendrů

Výstavy a veletrhy

Organizace účastí
českých firem
Zajištění logistiky,
tlumočení a překlady
Mise

Veletrhy v BG

Hlavní veletržní města:

Plovdiv
Sofie

Pořadatelé veletrhů:

Plovdiv International Fair

www.fair.bg

Největší výstaviště v Bulharsku, velikostí srovnatelné s BVV.

Sofia – Inter Expo Center

www.iec.bg

Moderní výstaviště v Sofii

Veletrhy 2024

Seznam akcí pro rok 2024	Termín	Průmyslový obor
STROITELNA SEDMICA	duben	stavebnictví
MACHTECH & INNOTECH EXPO SOFIE	1.-4.10. 2024	MSV, Stroje a technologie na zpracování kovů
MEZINÁRODNÍ TECHNICKÝ VELETRH 2023 PLOVDIV	Září 2024	Průmyslový veletrh, Strojírenství, Stavebnictví, IT, Energetika
HEMUS	Červen 2024	Obranný veletrh

Naši klienti / úspěšné případy

- ❖ EKONA
- ❖ HYDROLINK
- ❖ ALPINE PRO
- ❖ SOLODOOR
- ❖ IMG BOHEMIA
- ❖ NOEN
- ❖ MORAM
- ❖ AŽD PRAHA
- ❖ KORAN
- ❖ BEMETA

Užitečné info a kontakty

Balgarska stopanska kamara (Bulharská hospodářská komora) – sdružuje přes 20000 firem
www.bia-bg.com

Kapitalov Pazar– ekonomické informace o bulharských firmách, prověření firem za úplatu
www.beis.bia-bg.com

Obchodní rejstřík BR - charakteristiky všech druhů obchodních společností v BG, včetně poplatků a dokumentů potřebných pro registraci společnosti
www.brra.bg

InvestBulgaria Agency - podmínky podnikání a investování
www.investbg.government.bg

Užitečné info a kontakty

- **Velvyslanectví ČR v Sofii**, velvyslanec PhDr. Lukáš Kaucký, ekonomický diplomat Ing. Petr Vávra, G. S. Rakovski 100, 1000 Sofia, tel. +359 2 948 68 00, www.mzv.cz/sofia, commerce_sofia@mzv.cz
PROPEA, PROPED, G/G, prezentace na ZÚ
- **ZK CT Bulharsko Ing. Martin Hlavnička, Ing. Tsenko Angelov**
- **České centrum Sofie**, ředitelka pí Radka Rubilina, G. S. Rakovski 100, 1000 Sofia, <http://sofia.czechcentres.cz/cs/>, ccsofia@czech.cz
- **Generální honorární konzulát ve Varně**, generální honorární konzulka pí Zdeňka Boevová, Cani Ginčev 24, 9002 Varna, tel. +359 52 641 775, varna@honorary.mzv.cz
- **Honorární konzulát v Plovdivu**, honorární konzul p. Ivan Sokolov, Tsar Boris Obedinitel 37, 4000 Plovdiv, +359 879 988 800, plovdiv@honorary.mzv.cz

Martin Hlavnička

Vedoucí zahraniční kanceláře
CzechTrade Bulharsko

E-mail:

martin.hlavnicka@czechtrade.cz

Tel.: +420 224 907 820 | +420 724 249

783 | +359 878 310 309

  CzechTrade

 czechtrade

 czechtradeofficial3990

 design.centrum